

בש"פ 6239/15 - יוסף אבואלעפיא, עדנה אבואלעפיא, צוקים מחצבות ופיתוח בע"מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6239/15

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המבקשים: 1. יוסף אבואלעפיא
2. עדנה אבואלעפיא
3. צוקים מחצבות ופיתוח בע"מ

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בירושלים (כב' הנשיא ד' חשין) ב-ע"ח 41206-07-15
מתאריך 13.08.2015

בשם המבקשים: עו"ד אריאל עטרי

בשם המשיבה: עו"ד אבי וסטרמן

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' הנשיא ד' חשין) ב-ע"ח-41206-07-15, בגדרה נדחה בחלקו ערר שהגישו המבקשים על החלטת בית המשפט השלום בירושלים (כב' השופטת מ' קסלסי) ב-ה"ת 48734-03-15, ונקבע כי יוסרו רק חלק מן העיקולים שהוטלו על פרטי רכוש מסויימים שבבעלותם של המבקשים.

אביא בקצרה להלן את הנתונים הצריכים לעניין.

רקע עובדתי

2. המבקש 1 (להלן: המבקש) והמבקשת 3 (להלן - המבקשת, שהיא חברה בבעלותו של המבקש) נחשדו בעבירות של: קבלת דבר במרמה; זיוף; מיסים והלבנת הון. בתאריך 05.02.2015, במסגרת חקירה שהתנהלה בגין המעשים שיוחסו למבקשים 1 ו-3 - בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת ג' סקפה-שפירא) הורה על מתן צווי עיקול, או הקפאה בנוגע לרכושו של המבקש, ושל בני משפחתו. חלק מן הצווים בוטלו בהסכמת המשיבה. צווי העיקול הנותרים, אשר בוצעו במהלך חודש פברואר 2015, נגעו לרכוש שיפורט להלן: שתי דירות שבבעלותו של המבקש ושל אשתו (שהיא המבקשת 2, להלן: המבקשת 2); רכב מסחרי הרשום על שמו של המבקש; כסף מזומן, וחשבונות בנק שונים, על פי הפירוט הבא: חשבון בבעלותו של המבקש; חשבון משותף למבקש ולמבקשת (להלן יחד: המבקשים) וחשבון שבבעלותה של המבקשת 3 (להלן: הצווים).

3. המבקשים עתרו להשבת התפוסים ולהסרת העיקולים שהוטלו על הרכוש בפני בית משפט השלום. בתאריך 12.07.2015 בית משפט שלום (כב' השופטת מ' קסלסי) קבע כי לנוכח העבירות המיוחסות למבקשים 1 ו-3 - הצווים הוצאו כדין הן לפי סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה) והן לפי סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון). בית משפט השלום הנכבד קבע עוד כי המשיבה היתה רשאית לתפוס כספים ורכוש כאמור כדי למנוע את הברחתם ולאפשר חילוט עתידי, ככל שהמבקשים 1 ו-3 יורשעו בסיום ההליכים שיתנהלו כנגדם - עד לגובהו של סכום העבירות המיוחסות להם. לפיכך, נדחו טענותיהם של המבקשים בכל הנוגע לתפיסת הכספים והדירות. באשר לרכב המסחרי, נקבע כי רישום העיקול יותר בעינו, ואולם הרכב ישוחרר למבקשים, בכפוף להפקדת סך של 10,000 ש"ח.

4. על החלטתו של בית משפט השלום הנכבד המבקשים הגישו ערר לבית המשפט המחוזי הנכבד (כב' הנשיא ד' חשין). טענותיהם של המבקשים התמקדו בהשגות הבאות: הרכוש עוקל חרף כך שנטען שהוא כלל לא בבעלותם של החשודים, אלא בבעלותה של המבקשת 2; שוויו של הרכוש שעוקל, עולה, לטענתם, על סכום העבירות המיוחסות למבקשים 1 ו-3. כמו כן טענו המבקשים כי הצווים הוצאו מבלי שהודע להם על קיומם, ובכך נפגעה זכות הטיעון שלהם. עוד גרסו המבקשים כי לבית המשפט השלום כלל לא היתה סמכות להוצאת הצווים, מכוחם של סעיפי החוק בחוקים הרלוונטיים (סעיפים 32(א), 34 ו-43 לפקודה, וסעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון). כן נטען כי הצווים הונפקו באופן שאיננו תקין (לטענתם לא סומנו "איקסים" בכל המקומות הנדרשים), ולפיכך, לגישתם של המבקשים - הצווים אינם תקפים.

5. בתאריך 13.08.2015 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הערר בחלקו. בתוך כך, נדחו טענותיהם של המבקשים הנוגעות בסמכות ובפרוצדורה שנגעה להוצאת הצו, אך נקבע כי יש להסיר את העיקול ממחצית הזכויות בדירת המגורים שבבעלותם

המשותפת של המבקשים 1 ו-2, אשר נרכשה עובר לביצוע העבירות שיוחסו למבקש. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע עוד, כי במסגרת הבקשה להארכת תוקף החזקתם של התפוסים שהמשיבה הגישה בינתיים - בית המשפט השלום הנכבד יערוך בירור, בין היתר, בשאלות הבאות:

(א) האם המשיבה הוכיחה את קיומם של התנאים הנדרשים לשם חילוט רכוש של אדם אחר? ככל שלא יעלה בידה של המשיבה להוכיח את התקיימותם של תנאים אלו - ייקבע כי הזכויות בנכסים השייכות למשיבה אינן ניתנות לעיקול.

(ב) האם לנוכח היקף העבירות הידוע - עוקל, או נתפס רכוש העולה על שווי הרכוש הקשור בעבירה? ככל שהתשובה לשאלה זו תהיה חיובית - תושב למבקש היתרה בלבד, להוציא כספים שנתפסו במזומן.

על החלטה זו הוגש הערר שבפני.

התפתחויות נוספות

6. לאחר הגשת הבקשה שבפני, נתקבלה בתאריך 30.9.2015 החלטתו של בית המשפט השלום הנכבד ב-15-03-48734, שניתנה בהתאם להחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד. יצוין כי גם על החלטה זו הוגש ערר, שנדון בינתיים בפני בית המשפט המחוזי הנכבד בתאריך 21.12.2015 (ע"ח 11-15-45593), וניתנה בו החלטה בתאריך 22.12.2015.

טענות הצדדים

7. במסגרת הבקשה המפורטת שלפני - המבקשים חזרו על טענותיהם בערר שנדון בפני בית המשפט המחוזי הנכבד. עיקר טענותיהם נוגעות לאופן בו הונפקו הצווים, למועד הבאת דבר מתן הצווים לידיעתם, וכן למקור הסמכות למתן הצווים. המבקשים טוענים עוד כי בעניינם עולה שאלה כללית והיא האם גובה העיקול צריך להקבע לפי מועד הוצאתו של הצו, או לפי מועד הדיון בבקשה לביטולו. לטענתם מדובר בשאלה משפטית עקרונית וכי הפער בין שתי צורות אופני החישוב הוא רב.

8. לשיטת המשיבה - הבקשה איננה חורגת מעניינם הפרטי של המבקשים, והסוגיות שהם מעלים אף נידונו בעבר בפני בית משפט זה. המשיבה מוסיפה כי טענותיהם של המבקשים הנוגעות למועד בחינת סכום העיקול מתעלמת מאופיו של השלב הראשוני בו מוצאים צווי עיקול או צווי הקפאה, ממהותו של הליך החקירה, ומהדינאמיות המאפיינת את ההליך.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה שלפני ובחומר שצורף לה - נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות. הטעמים לכך יובאו להלן.

10. ככלל, רשות לערור תינתן מקום בו המכלול מעלה כי קיימת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם של

הצדדים להליך, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת, כגון פגיעה בלתי מידתית בזכויות (עיינו והשוו: בש"פ 5092/11 צ'צ'לינצ'קי נ' מדינת ישראל (10.07.2011); בש"פ 7311/11 זידאן נ' מדינת ישראל (18.10.2011); בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' ג'ריס (17.4.2011); בש"פ 5702/11 צופי נ' מדינת ישראל (8.8.2011); בש"פ 7559/11 חימי נ' מדינת ישראל (27.10.2011); בש"פ 4595/14 חיים נ' מדינת ישראל (04.07.2014); בש"פ 1001/15 פלוני נ' מדינת ישראל (08.03.2015) (להלן: עניין פלוני)).

בנדון דידן, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לבירור עניינם של המבקשים ב"גלגול שלישי", שכן בקשתם לא מעלה שאלות משפטיות, או ציבוריות החורגות מעניינם הקונקרטי. כמו כן, לא הוכח כי מתעוררות בעניינם נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות מתן רשות לערור.

11. בית המשפט המחוזי הנכבד דן והכריע בטענותיהם של המבקשים לעניין הסמכות והפרוצדורה של הוצאת הצווים, ולא מצאתי מקום להתערב בקביעותיו המנומקות בשאלת הסמכות והתחולה המקבילה של מסלולי התפיסה (האחד מכוח הפקודה והשני מכוח חוק איסור הלבנת הון), המעוגנות בפסיקה (ראו למשל: עניין פלוני; בש"פ 3190/14 שמעון נ' משטרת ישראל (25.06.2014)). גם קביעותיו של בית המשפט המחוזי הנכבד בכל הנוגע לאופן הוצאת הצווים מקובלות עלי. אמנם דומה כי אכן נפל פגם פרוצדוראלי באופן הוצאתם של הצווים, שכן לא סומן איקס באחד המקומות הנדרשים (ועדיף היה אילו המשיבה היתה טורחת ומבקשת מבית המשפט לתקן הדברים מיד לאחר שהתגלתה הטעות). יחד עם זאת גם הקביעה לפיה פגם טכני איננו מצדיק כאן את ביטול הצווים מעיקרם - מקובלת עלי. בדומה, גם אם נפגעה פה זכות הטיעון של המבקשים בכך שדבר הוצאתם של הצווים לא הובא לידיעתם מיד בסמוך לאחר שנקבלה ההחלטה בעניין זה - אין הדבר מחייב, בנסיבות, את ביטול הצווים, בשים לב לכך שבינתיים ניתנה למבקשים האפשרות לשטוח את כל טענותיהם ביחס לצווים האמורים. זאת ועוד - בית המשפט המחוזי הנכבד הורה לבית המשפט השלום הנכבד לבחון את שוויו של הרכוש שעוקל, ואת קיומם של התנאים הנדרשים לשם עיקול רכושו של אדם אחר, ולפיכך גם מטעם זה היה מקום שהמבקשים ימצו טענותיהם בפני שתי הערכאות הקודמות טרם שהם יזמו את הבקשה שבפני.

12. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה למתן רשות ערר נדחית.

ניתנה היום, י"א בשבט התשע"ו (21.1.2016).

ש ו פ ט

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. K01.doc_15062390 רש+מה